

Vattenbruk 2018

Aquaculture in Sweden in 2018

I korta drag

Det statistiska meddelandet har korrigerats på grund av att antalet sättfiskläggningar som nämndes i texten var felaktigt. Vi har korrigerat texten så att siffran stämmer överens med tabell 1 och figur A. Utöver det har mindre korrekturfel i texten korrigerats.

Produktionen av matfisk skattas till 11 100 ton

Produktionen inom svensk vattenbruk 2018 skattas till 11 100 ton *matfisk* i beräknad hel färskvikt, vilket motsvarar 9 400 ton i slaktad vikt. Den odlade fisken bestod till nästan 90 procent, eller 9 600 ton i beräknad hel färskvikt, av regnbåge. Produktionen av musslor skattas till ungefär 2 000 ton.

Det sammanlagda värdet av all matfiskproduktion (inklusive matkräftor och blötdjur) skattas till drygt 500 miljoner kronor. Med ungefär 400 miljoner svarar regnbåge för 80 procent av det totala värdet .

Produktionen av sättfisk skattas till 700 ton

Produktionen av *sättfisk* skattas till drygt 700 ton. Även här är regnbåge den dominerande arten; produktionen av regnbåge för utsättning skattas till i runda tal 500 ton.

Värdet av all produktion för utsättning (inklusive sättkräftor) skattas till 60 miljoner kronor. Med ungefär 40 miljoner svarar regnbåge för två tredjedelar av det totala försäljningsvärdet.

Antalet sysselsatta skattas till 400 personer

Antal sysselsatta inom svenskt vattenbruk skattas till ungefär 400 personer, varav en fjärdedel är kvinnor och tre fjärdedelar är män.

Martina Kielén, SCB, tfn 010-479 67 72, martina.kielen@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, på uppdrag av Jordbruksverket som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4196 Serie Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utgivet den 22 augusti 2019.

URN:NBN:SE:SCB-2019-JO60SM1901_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Kort om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Joakim Stymne, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	4
Allmänt	4
Aktiva odlingar	4
Produktion	5
Produktion av matfisk, matkräftor och blötdjur	6
Produktion av sättfisk och sättkräftor	7
Försäljningsvärde	7
Försäljningsvärde för matfisk, matkräftor och blötdjur	7
Försäljningsvärde för sättfisk och sättkräftor	7
Odlingsanläggningar	8
Odlingsteknik för odling av matfisk	8
Odlingsteknik för odling av musslor	8
Odlingsteknik för odling av matkräftor	8
Odlingsteknik för odling av sättfisk och sättkräftor	8
Sysselsättning	8
Tabeller	9
Teckenförklaring	9
1. Antal odlingar efter produktionsinriktning och NUTS 1 2018	9
2. Antal odlingar av matfisk, efter odlad art, 2009–2018	9
3. Antal odlingar av sättfisk, efter odlad art, 2009–2018	10
4. Produktion efter inriktning per område enligt NUTS 1, hel färskvikt i ton, 2018	10
5. Produktion av matfisk, hel färskvikt i ton, 2009–2018	10
6. Produktion av matfisk i havet (salt eller bräckt vatten), efter odlad art, hel färskvikt i ton, 2009–2018	11
7. Produktion av matfisk i sötvatten, efter odlad art, hel färskvikt i ton, 2009–2018	11
8. Produktion av sättfisk, efter odlad art, hel färskvikt i ton, 2009–2018	12
9. Saluvärde för produktion av matfisk, löpande priser i miljoner kronor, 2009–2018	12
10. Saluvärde för produktion av sättfisk, löpande priser i miljoner kronor, 2009–2018	13
11. Odlingstekniker för matfisk, 2009–2018	13
12. Odlingsband och vattenareal för musselodlingar, 2009–2018	13
13. Dammar för odling av matkräftor, 2009–2018	14
14. Odlingstekniker för sättfisk, 2009–2018	14
15. Sysselsättning, antal personer och timmar, 2009–2018	14
Kort om statistiken	15
Statistikens ändamål och innehåll	15
Information om statistikens framställning	15

Information om statistikens kvalitet	16
Mer information om statistikens framställning och kvalitet	16
<u>In English</u>	17
Summary	17
List of tables	17
List of terms	18

Statistiken med kommentarer

Allmänt

I detta Statistiska meddelande (SM) redovisas statistik över produktion, försäljningsvärde, odlingstekniker och sysselsättning inom svenskt vattenbruk. Statistiken baseras på en enkätundersökning som SCB genomfört på uppdrag av Jordbruksverket och uppgifterna avser kalenderåret 2018. Undersökningen har genomförts årligen sedan 1983.

Vattenbrukets produktion redovisas uppdelat på fisk för konsumtion (*matfisk, matkräftor och blötdjur*) samt fisk för utsättning (*sättfisk och sättkräftor*).

Med produktion av *matfisk, matkräftor och blötdjur* avses vad som under året tagits ut ur matfiskodlingar av konsumtionsfärdig fisk m.m. Fisk, kräftor eller blötdjur som hållits kvar i odling, dvs. förts över till nästa produktionsår, ingår inte i statistiken.

Med produktion av *sättfisk och sättkräftor* avses vad som under året levererats utanför matfiskproduktionen, det vill säga satts ut i naturvatten eller in på en annan odling för att tillväxa. Fisk och kräftor som hållits kvar i odling, överförts till annan odling eller förts över till nästa produktionsår, ingår inte i statistiken.

Resultaten har både systematiska och slumpmässiga osäkerheter. Rådet till statistikanvändarna är därför att tolka förändringar mellan enstaka år med försiktighet. Fokus bör snarare ligga på den långsiktiga utvecklingen.

I denna del, **Statistiken med kommentarer**, presenteras resultatet i löpande text samt i tablåer och diagram. I delen **Tabeller** återfinns samtliga tabeller som nämns i den löpande texten. De flesta tabeller innehåller statistik för de senaste tio åren, 2009–2018. Information om vattenbruksstatistikens ändamål, innehåll, kvalitet och framställning finns under **Kort om statistiken**. Se gärna undersökningens *Kvalitetsdeklaration* och *Statistikens framställning* för mer information.

Aktiva odlingar

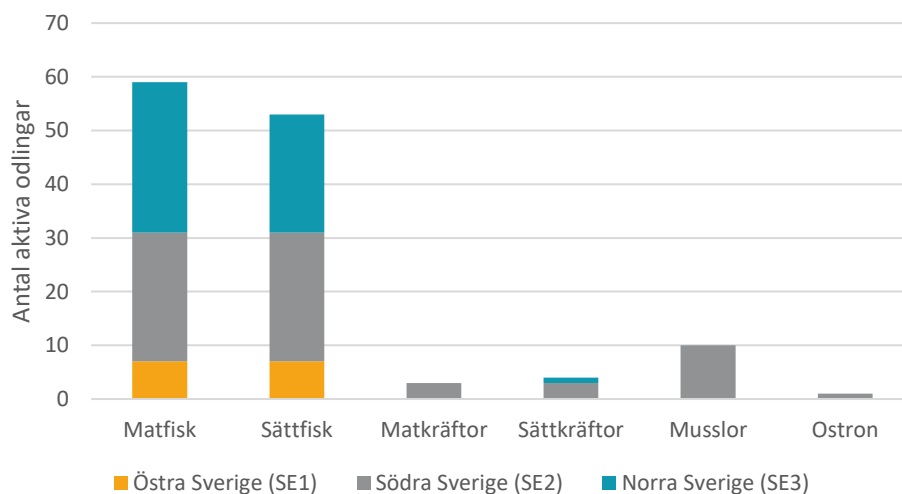
En odling räknas som aktiv om det förekommit produktion till försäljning under referensåret. Odlingar som endast använts för egen konsumtion ingår inte. Antalet aktiva odlingar 2018 skattas till 130 stycken, vilket är i nivå med föregående år (128 stycken). Det totala antalet företag (ett företag kan ha flera odlingar) skattas till 98 stycken.

Av de aktiva odlingarna är 59 verksamma inom matfiskproduktion och 53 inom sättfiskproduktion. Vidare finns det 3 odlingar som producerar matkräftor och 4 som producerar sättkräftor. När det gäller blötdjur så finns det 10 aktiva mus-selodlingar och 1 aktiv ostronodling.

I tabell 1 visas antalet aktiva odlingar efter produktionsinriktning, uppdelat enligt NUTS 1¹. Av det totala antalet aktiva matfiskodlingar är 28 verksamma i Norra Sverige, 24 är verksamma i Södra Sverige och 7 i Östra Sverige. Den geografiska fördelningen för sättfiskodlingar ser ut enligt följande: de flesta finns i Södra Sverige (24 stycken), 22 finns i Norra Sverige och 7 i Östra Sverige. Nästan alla odlingar för matkräftor och sättkräftor finns i Södra Sverige. Samtliga blötdjursodlingar finns i Södra Sverige. Se figur A.

¹ I **Östra Sverige (SE 1)** ingår följande län: Stockholm, Uppsala, Södermanland, Östergötland, Örebro, Västmanland. I **Södra Sverige (SE 2)** ingår följande län: Jönköping, Kronoberg, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Skåne, Halland, Västra Götaland. I **Norra Sverige (SE 3)** ingår följande län: Värmland, Dalarna, Gävleborg, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten, Norrbotten.

Figur A. Antalet aktiva odlingar efter NUTS 1 och produktionsinriktning, 2018

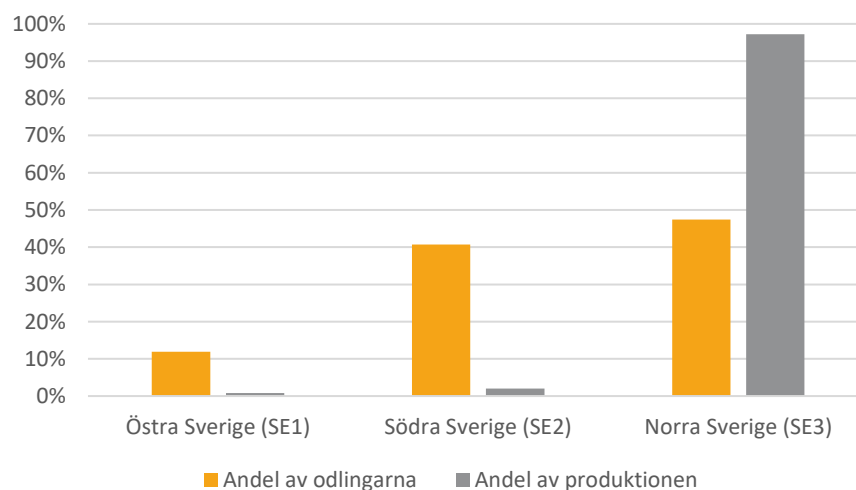
I tabell 2 visas antalet matfiskodlingar uppdelat på odlad art. Eftersom en odling kan producera flera arter så kan en odling förekomma flera gånger i tabellen. Antalet matfiskodlingar har minskat sett till de senaste 10 åren. Exempelvis har antalet odlingar som producerar regnbåge minskat från 77 stycken 2009 till 45 stycken 2018. Antalet matkräftodlingar har minskat mest, från 40 stycken 2009 till 3 stycken 2018.

Precis som för antalet matfiskodlingar ser vi en minskning för antalet sättfiskodlingar. I tabell 3 visas antalet odlingar uppdelat på odlad art de senaste 10 åren. En majoritet av Sveriges sättfiskodlingar producerar regnbåge eller öring.

Produktion

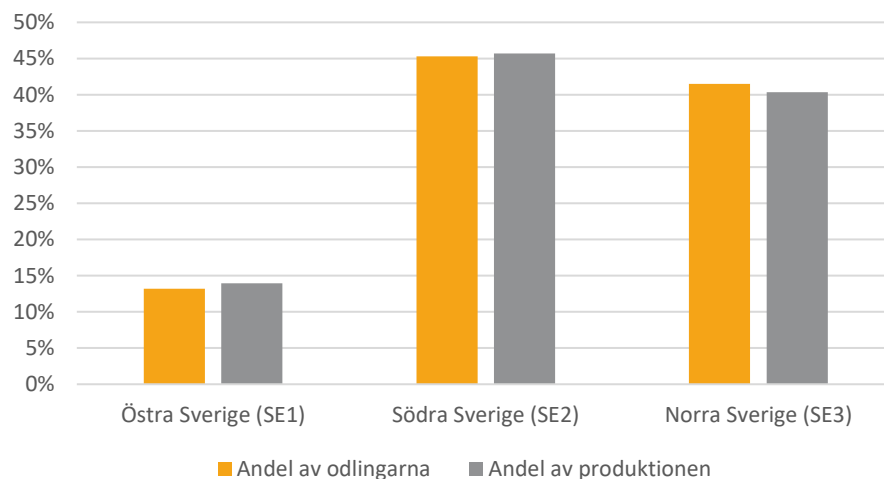
I tabell 4 visas produktionen för matfisk, sättfisk, matkräftor, sättkräftor och blötdjur. Den totala produktionen av matfisk skattas till 11 108 ton i beräknad hel färskvikt. 10 795 ton, eller 97 procent, har producerats i Norra Sveriges 28 odlingar. I Södra Sverige finns 24 stycken eller 41 procent av rikets matfiskodlingar. Dessa står för 2 procent av Sveriges totala matfiskproduktion.

Figur B. Geografisk fördelning över produktion av matfisk samt matfiskodlingar 2018

Produktionen av sättfisk är något mer jämnt fördelad över landet. Av den totala produktionen på 731 ton odlades 334 ton (46 procent) i Södra Sverige, 295 ton (40 procent) odlades i Norra Sverige och 102 ton (14 procent) i Östra Sverige. Se figur C.

Figur C. Geografisk fördelning över produktion av sättfisk samt sättfiskodlingar 2018

Den totala produktionen av matkräftor skattas till mindre än ett halvt ton. Produktionen av musslor skattas till 1 986 ton. På grund av röjanderisken (sekretesskäl) kan inte produktionen av ostron eller sättkräftor redovisas.

Produktion av matfisk, matkräftor och blötdjur

I tabell 5 redovisas produktion av matfisk, matkräftor och blötdjur uppdelat på odlad art, för de senaste 10 åren. Regnbåge är den dominerande arten och uppgår till 9 586 ton i beräknad hel färskvikt, vilket innebär en minskning jämfört med fjolåret med 1 775 ton eller 16 procent.

Vidare skattas produktionen av ål till 99 ton. I övrig matfisk ingår lax, gös och övriga arter. Bland övriga arter nämns bland annat abborre, tilapia och vanna-mej. Av sekretesskäl kan inte produktionen av övrig matfisk redovisas.

Produktion av matfisk i havet (salt eller bräckt vatten)

I frågeformuläret efterfrågas om odlingen sker i salt- eller sötvatten. Ungefär 30 procent av regnbågsproduktionen och hela musselskörden kom år 2018 från kustbaserade odlingar vid havet. Denna odlingsform, dvs. vattenbruk bedrivet i kust- och skärgårdsområden i havsvatten, brukar kallas ”havsbruk”. I tabell 6 sammanfattas matfiskproduktionen m.m. från havsbruket.

När det gäller regnbågsproduktionen i havet så odlas 2 754 ton, eller 97 procent, längs med Norra ostkusten. Sett till de senaste 10 åren har produktionen längs med Norra ostkusten ökat, samtidigt som produktionen längs med Övriga kuststräckor har minskat. Se tablå A.

Tablå A. Produktion av regnbåge till konsumtion i havsbruk efter kuststräcka, hel färskvikt i ton, 2009–2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Norra ostkusten	2 065	1 998	2 998	2 838	2 954	2 259	1 819	2 352	2 740	2 754
<i>Antal odlingar</i>	9	8	9	9	9	8	6	8	8	9
Övriga kuststräckor	366	285	257	213	162	226	100	72	116	116
<i>Antal odlingar</i>	13	13	12	12	10	10	6	5	6	5

Anm. **Norra ostkusten:** Gävleborgs, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län. **Övriga kuststräckor:** Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Kalmar, Blekinge, Skåne, Hallands och Västra Götalands län.

Produktion av matfisk i sötvatten

Ungefär 70 procent av regnbågsproduktionen och all röding, ål och övrig matfisk odlades i sötvatten under 2018. Regnbågsproduktionen i sötvatten har minskat med 1 788 ton, eller 21 procent, jämfört med föregående år. Se tabell 7.

Produktion av sättfisk och sättkräftor

Odling av sättfisk innebär att man odlar fisk som ska sättas ut i naturvatten eller in på en annan odling för att tillväxa. Den totala produktionen av sättfisk skattas till 731 ton. Se tabell 8.

Även här är regnbåge den dominerande arten och står för 470 ton eller 64 procent av den totala sättfiskproduktionen. Produktionen av öring för utsättning skattas till 160 ton, röding skattas till 59 ton och lax skattas till 39 ton. Bland övrig sättfisk nämns bland annat gädda och harr. Av sekretesskäl kan inte produktionen av övrig sättfisk samt sättkräftor redovisas.

Försäljningsvärde

För båda verksamhetsinriktningarna (produktion för konsumtion respektive utsättning) efterfrågades försäljningsvärden, exklusive moms. Uppgifter om försäljningsvärdet av produktionen lämnades av de flesta odlare, dock inte av alla. Totala produktionsvärden för vissa odlingar har därför imputerats artvis: kvantitetsuppgifter har multiplicerats med genomsnittligt försäljningsvärde per ton utifrån faktiskt redovisade uppgifter.

Försäljningsvärde för matfisk, matkräftor och blötdjur

Det framräknade totalvärdet av produktionen för konsumtion uppgick år 2018 till 521 miljoner kronor, vilket är i nivå med föregående år. Med 411 miljoner kronor svarar regnbåge för 79 procent av försäljningsvärdet vid produktionen av matfisk, matkräftor och blötdjur. Sett till de senaste 10 åren har saluvärdet för produktion för konsumtion mer än fördubblats. Se tabell 9.

Försäljningsvärde för sättfisk och sättkräftor

Det framräknade försäljningsvärdet av sättfisk- och sättkräftproduktionen uppgick 2018 till 63 miljoner kronor, en minskning med 21 miljoner jämfört med år 2017. Fisk som hållits kvar i odling eller överförts till annan odling, dvs. förts över till produktionsåret 2019, ingår inte. Se tabell 10.

Odlingsanläggningar

I denna del presenteras statistik över odlingsteknik för matfisk (tabell 11), musslor (tabell 12), matkräftor (tabell 13) samt sättfisk och sättkräftor (tabell 14).

Odlingsteknik för odling av matfisk

Det vanligaste sättet att odla matfisk är i så kallade kassar, vilket innebär att fisken odlas i stora eller mindre nätkassar. För 2018 skattas antalet kassar till 612 stycken med en sammanlagd volym på 758 000 kubikmeter, se tabell 11. En kasse har därmed en genomsnittlig volym på ungefär 1 239 kubikmeter. Sett över de senaste 10 åren har antalet kassar minskat med nästan 40 stycken, men den genomsnittliga volymen har ökat med i runda tal 300 kubikmeter.

Matfisk kan även odlas på land i bassänger samt i så kallade recirkulerande system (eng: Recirculation Aquaculture Systems – RAS). Antal bassänger ökade både 2017 och 2018 och skattas nu till 237 stycken med en total volym på 7 000 kubikmeter. Störst ökning ser vi för RAS som skattas till 72 stycken med en sammanlagd volym på 5 000 kubikmeter. Jämfört med 2017 är detta en ökning med 55 stycken. Resultatet är i nivå med 2008 då antalet RAS skattades till 84 stycken.

Odlingsteknik för odling av musslor

Musslor odlas på så kallade odlingsband. Den totala längden skattas till 1 744 000 meter, vilket är en ökning jämfört med 2017 och även den största sett till de senaste 10 åren, se tabell 12. Den totala vattenarealen skattas till 1 036 000 kvadratmeter vilket nästan är en fördubbling jämfört med 2017.

Odlingsteknik för odling av matkräftor

Antalet dammar för odling av matkräftor skattas till 15 stycken, med en total volym på 73 000 kubikmeter. Det är en minskning med 24 stycken, motsvarande 62 procent, jämfört med 2017 och även lägst sett till de senaste 10 åren.

Odlingsteknik för odling av sättfisk och sättkräftor

I tabell 14 redovisas statistik över odlingstekniker för sättfisk. Antalet kassar skattas till 238 stycken vilket innebär en ökning med 57 stycken jämfört med 2017. Sett till de senaste 10 åren har antalet kassar minskat; de har fluktuerat mellan som mest 308 stycken 2013 och som minst 181 stycken 2017.

Antalet dammar avsedda för sättfiskproduktion skattas till 162 stycken med en sammanlagd volym på 1 620 000 kubikmeter. Det motsvarar en ökning jämfört med 2017 med 31 stycken, men antalet ligger under genomsnittet för de senaste 10 åren.

Antal bassänger skattas till 1 399 stycken, vilket är en minskning jämfört med 2017 med i runda tal 100 stycken. Antalet recirkulerande system har varierat mellan som minst 29 stycken 2013 och som mest 115 stycken 2009. Antalet skattas till 68 stycken år 2018.

Sysselsättning

Antal personer sysselsatta inom svenskt vattenbruk skattas till 406 personer, varav 95 är kvinnor och 311 är män. Se tabell 15.

Det totala antalet timmar skattas till 342 000. Av dessa timmar arbetade män 294 000 timmar och kvinnor 48 000 timmar. I genomsnitt arbetade en vattenbrukare 840 timmar under 2018. En man jobbade i genomsnitt mer, ungefär 945 timmar, än kvinnor som i snitt arbetade ungefär 505 timmar.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Antal odlingar efter produktionsinriktning och NUTS 1 2018

1. Number of holdings by NUTS 1, in 2018

	Matfisk	Sättfisk	Matkräftor	Sättkräftor	Musslor	Ostron
Östra Sverige (SE1)	7	7	-	-	-	-
Södra Sverige (SE2)	24	24	3	3	10	1
Norra Sverige (SE3)	28	22	-	1	-	-
Hela riket	59	53	3	4	10	1

Anm. **Östra Sverige** (SE 1): Stockholm, Uppsala, Södermanland, Östergötland, Örebro, Västmanland. **Södra Sverige** (SE 2): Jönköping, Kronoberg, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Skåne, Halland, Västra Götaland. **Norra Sverige** (SE 3): Värmland, Dalarna, Gävleborg, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten, Norrbotten.

2. Antal odlingar av matfisk, efter odlad art, 2009–2018

2. Number of holdings producing fish for consumption, by species, 2009–2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Regnbåge	77	80	70	68	66	59	48	55	41	45
Lax	-	-	-	-	1	2	2	1	1	-
Ål	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Röding	14	15	12	10	12	8	10	9	7	8
Öring	4	3	3	3	1	3	3	2	2	2
Kräftor	40	30	25	26	27	25	26	17	8	3
Musslor	17	12	14	13	9	10	12	17	6	10
Ostron	1	-	1	1	1	1	3	2	3	1

3. Antal odlingar av sättfisk, efter odlad art, 2009–2018

3. Number of holdings producing fish for stocking, by species, 2009–2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Regnbåge	52	55	55	52	49	51	43	35	32	34
Lax	5	8	6	5	5	7	5	7	10	6
Ål	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Röding	20	20	23	20	17	17	18	14	13	13
Öring	45	47	45	38	34	41	39	30	33	22
Övrig sättfisk	9	13	12	10	11	11	7	7	6	5
Kräftor	9	8	8	6	5	5	5	5	3	4

4. Produktion efter inriktning per område enligt NUTS 1, hel färskvikt i ton, 2018

4. Aquaculture production by NUTS 1, in metric tonnes, 2018

	Matfisk	Sättfisk	Matkräftor	Sättkräftor	Musslor	Ostron
Östra Sverige (SE1)	89	102	-	-	-	-
Södra Sverige (SE2)	224	334	0	..	1 986	..
Norra Sverige (SE3)	10 795	295	-	..	-	-
Hela riket	11 108	731	0	..	1 986	..

Anm. För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

5. Produktion av matfisk, hel färskvikt i ton, 2009–2018

5. Production of fish for consumption, by species, in metric tonnes, 2009–2018

År	Regnbåge	Röding	Ål	Övrig matfisk	Summa matfisk	Musslor	Kräftor
2009	6 413	7 225	2 125	2
2010	7 859	1 307	9 260	1 382	1
2011	10 745	1 128	90	7	11 970	1 470	1
2012	10 499	1 849	93	6	12 447	1 308	1
2013	9 757	1 808	92	6	11 663	1 702	1
2014	9 436	1 644	64	8	11 152	1 746	1
2015	8 968	1 675	104	5	10 752	1 525	1
2016	11 547	1 760	117	28	13 451	2 317	1
2017	11 361	1 310	105	57	12 834	2 014	1
2018	9 586	..	99	..	11 108	1 986	0

Anm. I Övrig matfisk ingår lax, öring och övriga arter.

För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas

6. Produktion av matfisk i havet (salt eller bräckt vatten), efter odlad art, hel färskvikt i ton, 2009–2018

6. Production of fish for consumption in marine culture, by species, in metric tonnes, 2009–2018

År	Regnbåge	Röding	Övrig matfisk	Musslor
2009	2 431	-	-	2 125
2010	2 283	-	..	1 382
2011	3 255	-	..	1 470
2012	3 051	-	7	1 308
2013	3 116	-	6	1 702
2014	2 485	-	..	1 746
2015	1 919	-	..	1 525
2016	2 424	-	-	2 317
2017	2 856	-	-	2 014
2018	2 870	-	-	1 986

Anm. I Övrig matfisk ingår lax, öring och övriga arter.

För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas

7. Produktion av matfisk i sötvatten, efter odlad art, hel färskvikt i ton, 2009–2018

7. Production of fish for consumption in freshwater, by species, in metric tonnes, 2009–2018

År	Regnbåge	Röding	Ål	Övrig matfisk
2009	3 982	672
2010	5 576	1 307
2011	7 490	1 128
2012	7 448	1 849	93	..
2013	6 641	1 808	92	..
2014	6 951	1 644	64	8
2015	7 048	1 675	104	5
2016	9 123	1 760	117	28
2017	8 504	1 310	105	57
2018	6 716	..	99	..

Anm. I Övrig matfisk ingår lax, öring och övriga arter.

För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas

8. Produktion av sättfisk, efter odlad art, hel färskvikt i ton, 2009–2018

8. Production of fish for stocking, by species, in metric tonnes, 2009–2018

År	Regnbåge	Lax	Öring	Ål	Röding	Övrig sättfisk	Summa sättfisk	Kräftor
2009	651	..	212	..	113	..	993	1
2010	617	38	221	2	142	57	1 077	1
2011	666	52	237	2	88	19	1 064	1
2012	657	45	246	2	81	15	1 046	1
2013	679	35	202	1	86	13	1 016	0
2014	743	52	219	2	99	15	1 130	0
2015	688	24	215	3	132	8	1 073	0
2016	591	38	170	2	51	8	860	1
2017	565	55	234	2	65	3	924	0
2018	470	39	160	..	59	..	731	..

Anm. För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas

9. Saluvärde för produktion av matfisk, löpande priser i miljoner kronor, 2009–2018

9. Total value of the production of fish for consumption, by species, current prices in million SEK, 2009–2018

År	Regnbåge	Röding	Ål	Övriga	Summa
2009	157,1	31,7	11,3	11,5	211,6
2010	188,9	50,1	253,7
2011	261,6	49,3	7,5	9,1	327,5
2012	245,7	77,0	8,0	9,3	340,0
2013	257,7	80,9	6,9	11,9	357,4
2014	273,7	75,2	4,5	16,4	369,8
2015	246,0	80,5	7,7	10,4	344,6
2016	373,8	86,5	10,9	15,8	487,0
2017	425,9	68,3	9,8	17,0	521,0
2018	410,6	..	6,9	..	520,6

Anm. Övriga inkluderar lax, öring, matkräftor och blötdjur.

För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas

10. Saluvärde för produktion av sättfisk, löpande priser i miljoner kronor, 2009–2018

10. Total value of the production of fish for stocking, by species, current prices in million SEK, 2009–2018

	Regnbåge	Lax	Öring	Röding	Ål	Kräfta	Övriga	Summa
2009	32,1	1,6	15,7	10,3	5	0,8	2,7	68,1
2010	36,0	2,4	15,4	9,7	8,5	0,6	7,1	79,7
2011	35,9	3,3	16,3	4,8	9,8	0,6	6,2	76,9
2012	39,4	3,2	18	6,5	9,5	0,3	5,7	82,7
2013	40,4	1,9	14,5	7,6	10,3	0,4	3,1	78,2
2014	46,4	5,2	16,3	8,2	9,3	0,2	3,5	89,1
2015	41,8	0,9	14,7	10,3	7,7	0,2	3,3	78,9
2016	34,4	3,8	13,0	3,3	10,3	0,3	2,2	67,5
2017	41,5	8,0	18,2	4,9	9,3	0,2	1,7	83,9
2018	39,4	4,5	11,5	5,6	62,7

Anm. För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

11. Odlingstekniker för matfisk, 2009–2018

11. Methods for production of fish for consumption, number of units and volume, 2009–2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kassar										
antal	650	662	655	637	620	610	582	645	418	621
volym, 1 000 m ³	610	617	741	846	858	838	744	941	827	758
Dammar										
antal	55	78	56	61	58	38	35	31	7	..
volym, 1 000 m ³	135	130	123	116	155	95	136	132	25	..
Bassänger m.m.										
antal	146	122	132	118	135	114	112	112	162	237
volym, 1 000 m ³	1	1	2	1	3	3	3	3	3	7
Recirkulerande system										
antal	11	11	13	2	2	8	8	19	17	72
volym, 1 000 m ³	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5

Anm. För att inte röja uppgifter om enskilda odlare kan inte alla uppgifter redovisas.

12. Odlingsband och vattenareal för musselodlingar, 2009–2018

12. Aquaculture bands for production of mussels, length and water areal, 2009–2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Odlingsband										
1 000 m	1 574	750	748	795	605	590	807	750	1 647	1 744
vattenareal, 1 000 m ²	1 610	336	256	340	372	211	307	302	556	1 036

13. Dammar för odling av matkräftor, 2009–2018

13. Ponds for production of noble crayfish, number of units and volume, 2009–2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dammar										
antal	273	204	194	204	204	201	199	167	39	15
volym, 1 000 m ³	496	394	309	366	444	350	361	274	161	73

14. Odlingstekniker för sättfisk, 2009–2018

14. Methods for production of fish for stocking, number of units and volume, 2009–2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kassar											
antal		294	295	246	250	308	289	240	231	181	238
volym, 1 000 m ³		38	45	39	42	72	78	53	157	17	181
Dammar											
antal		330	302	300	249	187	220	206	188	131	162
volym, 1 000 m ³		2362	2525	2388	2107	1889	1903	1551	1530	551	1620
Bassänger m.m.											
antal		2069	2134	1999	1796	1586	1784	1628	1440	1505	1399
volym, 1 000 m ³		23	25	26	22	20	20	21	19	25	16
Recirkulerande system											
antal		115	115	55	55	29	94	32	28	65	68
volym, 1 000 m ³		1	1	1	1	2	2	2	8	4	7

15. Sysselsättning, antal personer och timmar, 2009–2018

15. Number of employed persons and hours worked, 2009–2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Män										
Personer	367	356	343	317	354	345	336	384	301	311
1000-tal timmar	361	377	376	371	426	398	379	422	408	294
Kvinnor										
Personer	57	43	49	53	66	66	75	85	63	95
1000-tal timmar	39	37	44	48	61	47	51	49	72	48
Totalt										
Personer	424	399	392	370	420	411	411	469	364	406
1000-tal timmar	400	414	420	419	487	445	430	471	480	342

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Statistikens syfte är att beskriva vattenbrukets produktion, intäkter och sysselsättning. Statistiken efterfrågas och används bland annat av EU:s statistikkontor Eurostat. EU-reglering finns enligt (EG) nr 762/2008. Statistiken utgör ett underlag för skattning av vattenbrukets produktion och i ekonomiska beräkningar. Viktiga användare är även:

- Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) och OECD.
- Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket och länsstyrelserna.
- Miljödepartementet och Näringsdepartementet.
- Vattenfall och Vattenbrukarnas riksförbund.
- Massmedia, allmänheten och vattenbrukets egna organisationer.

Populationen som statistiken för vattenbruk ska belysa utgörs av samtliga odlingar i Sverige som under 2018 bedrev kommersiell odling av fisk, kräftor, musslor, ostron eller alger.

Följande huvudsakliga målvariabler (variabler utifrån vilka statistik tas fram) erhålls genom svaren från enkäten:

- **Aktiv odling.** En odling räknas som aktiv om det förekommit produktion till försäljning under referensåret.
- **Produktion** i hel färskvikt (kg) av matfisk respektive sättfisk för följande arter: Regnbåge, lax, öring, ål, röding, flodkräftor, musslor, ostron och övrigt.
- **Odlingstekniker** (antal och volym, m³) som används: kassar, dammar, bassänger, recirkulerande system och odlingsband för musselodlingar.
- **Försäljningsvärde** (kr) för matfisk respektive sättfisk.
- **Sysselsättning:** Antal personer och arbetade timmar.

Information om statistikens framställning

Vattenbruksstatistiken baseras på uppgifter från en enkät som skickades ut under våren 2019 till samtliga vattenbruksföretag i Sverige. Företagen hämtades från Jordbruksverkets centrala vattenbruksregister (CVR) och SCB:s företagsdatabas (FDB). CVR utgörs av företag med länsstyrelsernas tillstånd att bedriva vattenbruk. I FDB gjordes en sökning mot SNI 03210 (fiskodling i saltvatten) och SNI 03220 (fiskodling i sötvatten).

Direktinsamling tillämpades. Ingen alternativ datakälla finns. I CVR finns det i och för sig uppgifter om vad företagen har tillstånd att odla och vilka odlings-tekniker som förekommer. Dessa uppgifter används som stöd vid imputeringar och vid mikrogranskning, men kan inte ersätta direktinsamling.

Undersökningen genomförs årligen. Den första kontakten med uppgiftslämnarna är genom utsändning av ett missiv (följebrev). Brevet skickades ut postalt under april 2019 och innehöll inloggningsuppgifter till undersökningen på SCB:s webbplats. Vid ett senare tillfälle gjordes påminnelser postalt, via e-post och telefon.

Uppgiftslämnarna besvarade undersökningen genom ett webbformulär i SCB:s elektroniska insamlingsverktyg (SIV). Det gick också att besvara frågeformuläret via telefon. Ej svarande påmindes via ett påminnelsebrev som skickas ut ca 1 månad efter första missivet. Vid ett senare tillfälle gjordes påminnelser via telefon.

Objektbortfall imputeras med hjälp av föregående års uppgifter, uppgifter från CVR och uppgifter om omsättning från FDB. Exempel: Om ett bortfallsföretag odlade 1 000 kg regnbåge föregående år och omsättningen har ökat med 20 procent så imputeras $1\,000 \times 1,20 = 1\,200$ kg regnbåge. Ingen hänsyn tas till om föregående års värde är imputerat eller ej.

För matfisk anger uppgiftslämnarna produktionen i slaktad vikt, d.v.s. vikten av den urtagna fisken i kilogram. Redovisning sker sedan i hel färskvikt genom multiplicera skattad mängd matfisk med faktorn 1,18.

De olika målstorheterna i undersökningen skattas genom enkel summering av uppgiftslämnarnas inrapporterade uppgifter samt imputerade uppgifter för bortfallsföretag. I samband med tabelleringen görs en röjandekontroll för att säkerställa att ingen enskilda uppgifter kan utläsas direkt eller indirekt utan dennes samtycke.

Information om statistikens kvalitet

Det är svårt att göra en sammantagen bedömning av statistikens kvalitet. Det beror främst på att bortfallsandelen är relativt hög. Bortfallskompensation har gjorts med imputering, men den hjälpinformation från register och från fjolårsundersökningen som finns att tillgå för imputeringen är i vissa fall bristfällig. De företag som ingår i undersökningen bedriver olikartad verksamhet, så det finns anledning att misstänka att de ändrar sin produktion mellan åren.

Resultaten har både systematiska och slumpmässiga osäkerheter. Rådet till statistikanvändarna är därför att tolka förändringar mellan enstaka år med försiktighet. Fokus bör snarare ligga på den långsiktiga utvecklingen.

De osäkerhetskällor som bedöms ha störst betydelse i vattenbruksundersökningen är bortfall och mätning. Det finns mått på bortfallets omfattning (andelar), men i övrigt har inga osäkerhetsskattningar gjorts. Inga osäkerhetsintervall har tagits fram.

Mätfel kan uppstå exempelvis då frågeformuläret inte fyllts i som avsett eller då det missförstås. Det finns uppgiftslämnare som har svårt att lämna exakta siffror över produktion, försäljning och arbetade timmar. Detta medför en osäkerhet. Resultatet fördelat på redovisningsgrupper, exempelvis länsgrupper, bör därför tolkas med viss försiktighet.

Jämförbarheten mellan åren är tillfredsställande, eftersom undersökningens design inte genomgått några större förändringar genom åren. En utökad insamling av uppgifter har dock gjorts sedan år 2000, då sysselsättning samt produktion av sättfisk och sättkräftor tillkom. Vidare ökades ramen 2018 med företag i FDB med SNI 03210 (fiskodling i saltvatten) och SNI 03220 (fiskodling i sötvatten) som inte finns med i CVR. En ökning av produktionen för vissa arter kan därmed delvis förklaras av att rampopulationen utvidgats och undertäckningen därmed minskats.

Mer information om statistikens framställning och kvalitet

Mer information om statistikens framställning och kvalitet ges i dokumenten *Statistikens framställning* respektive *Kvalitetsdeklaration* (tidigare *Beskrivning av statistiken*) som finns tillgängliga på www.jordbruksverket.se/statistik och www.scb.se/JO1201.

In English

Summary

The production in Swedish aquaculture in 2018 was 11 108 metric tonnes, in fresh weight, of *fish for consumption*. The dominating species was rainbow trout (9 586 tonnes in fresh weight), with 86 percent of the total production of fish for consumption.

The production of eel was estimated at 99 tonnes. Furthermore, there were 1 986 tonnes of cultivated blue mussels.

The total value of the aquaculture production of *fish for consumption, including crayfish and mussels*, amounted to SEK 521 million, which is in the line with 2017. The dominating species was rainbow trout with SEK 411 million.

The production of *fish for stocking* was estimated at 731 tonnes. The dominating species was rainbow trout with 470 tonnes. The total value of the aquaculture production of *fish for stocking* amounted to SEK 63 million, a decrease by SEK 20 million compared with 2017.

The number of persons employed in Swedish aquaculture was estimated at 406 and the total number of working hours at 342 000.

List of tables

Explanation of symbols	9
1. Number of holdings by NUTS 1, in 2018	9
2. Number of holdings producing fish for consumption, by species, 2009–2018	9
3. Number of holdings producing fish for stocking, by species, 2009–2018	10
4. Aquaculture production by NUTS 1, in metric tonnes, 2018	10
5. Production of fish for consumption, by species, in metric tonnes, 2009–2018	10
6. Production of fish for consumption in marine culture, by species, in metric tonnes, 2009–2018	11
7. Production of fish for consumption in freshwater, by species, in metric tonnes, 2009–2018	11
8. Production of fish for stocking, by species, in metric tonnes, 2009–2018	12
9. Total value of the production of fish for consumption, by species, current prices in million SEK, 2009–2018	12
10. Total value of the production of fish for stocking, by species, current prices in million SEK, 2009–2018	13
11. Methods for production of fish for consumption, number of units and volume, 2009–2018	13
12. Aquaculture bands for production of mussels, length and water areal, 2009–2018	13
13. Ponds for production of noble crayfish, number of units and volume, 2009–2018	14
14. Methods for production of fish for stocking, number of units and volume, 2009–2018	14

15. Number of employed persons and hours worked, 2009–2018 14

List of terms

Alger	Seaweeds
Antal	Number
Arbetstimme	Working hour
Bassäng	Raceway
Blåmusslor	Blue mussels
Blötdjur	Molluscs
Damm	Pond
Fiskslag	Species of fish
Flodkräfta	Noble crayfish
Färskvikt	Fresh weight
Försäljningsvärde	Sales value
Havsbruk	Marine culture
Havsöring	Sea trout
Inlandsvatten	Inland water
Kasse	Cage
Kräfta	Crayfish
Kuststräcka	Coastal district
Lax	Salmon
Län	County
Matfisk	Fish for consumption
Miljoner kronor	SEK million
Musslor	Mussels
Mängd	Quantity
Odling	Holding
Ostron	Oyster
Regnbåge	Rainbow trout
Recirkulerande system	Recirculating aquaculture system (RAS)
Röding	Arctic char
Saltvatten	Salt water
Skaldjur	Crustaceans
Slaktad vikt	Slaughtered weight
Summa	Total
Sysselsättning	Employment
Sättfisk	Fish for stocking
Sättkräftor	Crayfish for stocking

Sötvatten	Freshwater
Ton	Metric tonnes
Vattenbruk	Aquaculture
Ål	Eel
Öring	Salmon trout
Övriga arter	Other species